

REFERANDUM VE İŞÇİ SINIFI

Aydınlık Dergisi, 19 Eylül 2010

Yıldırım Koç

Kitleler biraz gecikmeli olarak ve yaşayarak öğrenir.

1960'lı yıllarda bizler emperyalizme karşı çıkıyorduk. Halkımızın büyük bölümü, emperyalizmin kontrolü altındaki akımların da etkisiyle, emperyalizmin yanında yer alıyordu. Halkımızın büyük bölümünün emperyalizme karşı çıkabilmesi onyıllar aldı. Emperyalistlerin Kürdistan ve Ermenistanlı haritalarına, çok açık bir biçimde Türkiye'yi parçalama girişimlerine, işçi sınıfının haklarını kısmaya yönelik dayatmalarına karşın hâlâ emperyalizme yaranmaya ve emperyalistlerden yararlanmaya çalışan birçok sendikacı, birçok işçi/memur var.

24 Ocak 1980 kararları ilan edildiğinde bizler karşı çıkmıştık. DİSK ve ilerici/devrimci örgütler bu kararlara karşı çıkarken, Türk-İş'ten, Hak-İş'ten, MİSK'ten bir tepki gelmemişti. Yine bizler haklı çıktık. 24 Ocak'ı 1980 yılında destekleyenler, yıllar sonra bizim yanımıza geldiler.

12 Eylül 1980 darbesi olduğunda bizler hedeftik. Türk-İş, Hak-İş ve halkımızın büyük çoğunluğu bu darbeyi destekledi. Bizim yanımıza gelebilmeleri için 6-7 yıl geçmesi gerekiyordu. Bugün 12 Eylül karşıtı gösteriler yapanların geçmişini araştırın. Büyük çoğunluğunun o tarihlerde her türlü baskıyı, işkenceyi onayladıklarını, desteklediklerini göreceksiniz.

1980 öncesinde 1 Mayıs'ı işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak bizler kutlardık. Türk-İş, işçi haklarının kısıtlandığı 24 Temmuz'u işçi bayramı kabul etmişti; 1 Mayıs'ın komünistlerin bayramı olduğunu ileri sürüyordu. Hak-İş de 1 Mayıs'ın Yahudi bayramı olduğu iddiasındaydı. Biz onların yanına gitmedik; hayat onları bizim yanımıza getirdi. 1 Mayıs'ı işçi sınıfının uluslararası birlik dayanışma ve mücadele günü olarak birlikte kutladık.

1980 öncesinde "işçi sınıfı" kavramını yalnızca bizler kullanırdık. Halkımızın büyük çoğunluğu "sınıf" kavramına bile tepki gösterirdi. Bizim yanımıza geldiler.

1985 yılında Ankara'da Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nde taban eğitimi yapmadan önce şube başkanı beni kenara çekmiş, "aman, hocam, örgüt ve eylem kelimelerini kullanma; millet bunları komünistlik sanıyor" demişti. Aynı işçi 1989 bahar eylemlerinde "eylem" yaptı, "örgütlü" mücadeleyi öğrendi.

1995 yılında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesine açıkça karşı çıkan bir avuç insandık. Halkımızın çok büyük bölümü gümrük birliğine girilmesiyle sorunlarının çözüme kavuşturulacağı inancı içindeydi. Bizim söylediklerimiz çıktı. Bir süre sonra mitinglerde Avrupa Birliği emperyalizmine karşı slogan atabildik.

Bu listeyi uzatabiliriz.

Her birimizin hayatında halkımızın yanıldığı, yanılığını hayat içinde kavradığı ve hayatın zorlamasıyla yanılığını düzelttiğine ilişkin o kadar çok örnek var ki.

1975 yılında Türkiye Maden-İş Sendikası'nda çalışırken, Silahtarğa'daki bölge temsilciliğinde duvarda "işçi daima haklıdır" diye bir levhanın asılı olduğunu görmüştüm.

Bu doğru değil.

İşçi, sınıf kimliğiyle hareket ediyorsa, daha az hata yapar.

Ancak etnik kimliğiyle, inanç kimliğiyle, hemşericilikle, ufak hesaplarla hareket eden işçi haklı değildir; sürekli hata yapar.

Özellikle ciddi bir mutlak yoksullaşmanın yaşanmadığı dönemlerde işçinin diğer aidiyetleri ön plana geçebilir.

İşçi/memur, ufak hesaplarla, sınıf kimliğini değil, etnik kimliğini veya inanç kimliğini öne çıkarabilir. Bu yolla oğluna bir iş peşinde olabilir.

Bunlara kızmamak lazım.

Türkiye'de günümüzde gelir getirici bir işte çalışanların yaklaşık yüzde 65'i işçi sınıfını oluşturuyor. İşsizler ve işçi/memur emeklileri de katılırsa, işçi sınıfı nüfusumuzun yaklaşık dörtte üçünü oluşturuyor.

Bu insanlarımızın önemli bir bölümü 12 Eylül 2010 referandumunda yanlış tavır takındı. Bu yanlış tavrın oluşmasında, bir bütün olarak Hak-İş'in, Memur-Sen'in ve ayrıca Türk-İş ve KESK yönetimlerinin bir parça payı da oldu.

Ancak haklı olan biziz.

Bugün bu anayasa değişikliğini onaylayan işçiler, memurlar ve sendikalar, yarın bizim yanımıza gelecekler. Hayat onları eğitecek.

Eric Hobsbawm, tarihinin görevi başkalarının unuttuklarını hatırlatmaktır, diyor.

Bugün birçok eski olayı hatırlıyoruz.

Geçmişte hata yapmış ve sonra hatalarını düzeltmiş olanların hatalarını yüzlerine vurmak doğru değil; ancak bunları ara sıra hatırlatmakta da yarar var. Hata yapanlar, yaptıklarının yanlarına kalmayacağını, bir gün eski hataları nedeniyle mahcup duruma düşeceklerini de bilmeliler. Darbecilerin sosyal güvenlik bakanı Sadık Şide unutulmadı. İlerde bugünkü hatalarını düzeltse ve hataları yüzlerine vurulmasa bile, bu hataların kayda geçtiği de akılda tutulmalı.

Haklı olan biziz.

İşçi sınıfının büyük bölümü ve bazı sendikacılar yine hata yaptılar.

Hatalarını yaşayarak öğrenecekler ve düzelterekler. İşçi sınıfının birliğinin sağlanması için onları yine affedeceğiz; ama yaptıkların unutmayacağız.